

अयोदशाधिक शततमोऽध्यायः ॥

मार्कण्डेय उवाच ॥

कारुषाः क्षत्रियाः शूराः कुरुषस्याभवन् सुताः ।
 ते तु सप्तशता वीरास्तेभ्यश्चान्ये सहस्रशः ॥ १ ॥
 दिष्टपुत्रस्तु नाभागः स्थितः प्रथमयौवने ।
 ददर्श वैश्यतनयामतीव सुमनोहरां ॥ २ ॥
 तस्यां स दृष्टमाचायां मदनाक्षिप्तमानसः ।
 बभूव भूपतनयो निःश्वासाक्षेपतत्परः ॥ ३ ॥
 तस्याः स गत्वा जनकं वव्रे तां वैश्यकन्यकां ।
 ततोऽनङ्गपराधीनमनोवृत्तिं नृपात्मजं ॥ ४ ॥
 तच्चाह स पिता तस्या राजपुत्रं कृताञ्जलिः ।
 विभ्यक्तस्य पितुर्विप्र प्रश्रयावनतं वचः ॥ ५ ॥
 भवन्तो भूभुजो भृत्या वयं वः करदायकाः ।
 कथं सम्बन्धमसमैरस्याभिरभिवाञ्छसि ॥ ६ ॥

राजपुत्र उवाच ॥

साम्यं मानुषदेहस्य काममोहादिभिः कृतं ।
 तथापि काले तैरेव योज्यते मानुषं वपुः ॥ ७ ॥
 तथैव चोपकाराय जायन्ते तस्य तान्यपि ।
 अन्यानि चान्ये जीवन्ति भिन्नजातिमतां सतां ॥ ८ ॥
 तथान्यानप्ययोग्यानि योग्यतां यान्ति कालतः ।
 योग्यान्ययोग्यतां यान्ति कालवश्या हि योग्यता ॥ ९ ॥